

Aan het Dagelijks Bestuur van Waterschap Limburg
Van Peter Freij – fractie Water NATUURLIJK
Betreft Vragen ex. Artikel 35
Onderwerp **Stimuleringsregeling Water vasthouden landbouwpercelen Zuid-Limburg**
d.d. 27 februari 2023

Met instemming vernamen wij van de Stimuleringsregeling Water vasthouden landbouwpercelen Zuid-Limburg. Water Natuurlijk Limburg is een groot voorstander van het stimuleren en betrekken van agrarische ondernemers bij de grote opgaven waar we ons voor gesteld zien.

We zien dat Waterschap Limburg voor het kalenderjaar 2023 een fors bedrag (subsidieplafond maar liefst € 550.000,- !) beschikbaar stelt voor de stimuleringsregeling en dat een individuele agrarische ondernemer maximaal €20.000,- subsidie kan ontvangen.

De maatregelen zorgen ervoor dat het water beter in de bodem kan infiltreren, dat het van hellingen afstromend water zoveel mogelijk afremt en dat de maatregelen bijdragen aan droogtebestrijding, waterkwaliteitsverbetering en biodiversiteit. Prima!

Wat Water Natuurlijk betreft zijn er enkele criteria waaraan een dergelijke regeling moet voldoen:

1. De maatregelen moeten een zo groot mogelijk effect sorteren.
2. De maatregelen moeten kosteneffectief zijn.
3. De maatregelen moeten een duurzaam (langjarig) karakter hebben.
4. Uit de aanvraag moet blijken op welke wijze betrokken agrariër zélf bijdraagt aan uitvoering én instandhouding van de maatregelen.

Vraag 1

- a. Voldoet de stimuleringsregeling aan voornoemde criteria?
- b. Zo niet, aan welke criteria niet en waarom niet?

Om overstromingen te voorkomen moeten we meer water vasthouden en vertragen. Meer bossen en hoog opgaande vegetatie dragen daar aan bij, net als meanderende beken, het herstellen van graften op de hellingen, verwijderen van drainagesystemen, water wat over wegen afstroomt weer terugleiden naar bermen/natuurgebieden en het omzetten van akkers op de helling in kruidige graslanden.

We zien dat er 14 maatregelen voor subsidie in aanmerking komen. Het merendeel van deze maatregelen heeft naar onze indruk een éénjarig karakter.

Vraag 2

Welke van de 14 maatregelen hebben een meerjarig karakter e/o effect?

Naar wij hebben begrepen zijn de maatregelen tot stand gekomen i.s.m. LLTB, provincie Limburg en WUR, Open Teelten locatie Vredepeel en Wijnandsrade samen met een aantal ondernemers en agrarisch adviseurs. Het is u ongetwijfeld bekend dat ook natuurorganisaties, terreinbeherende organisaties (TBO's) en particuliere natuurterreinbeheerders opereren in het landelijk gebied. Ook deze zijn in staat (en bereid) watervasthoudende maatregelen te treffen.

Vraag 3

- a. Is onze indruk dat deze organisaties niet bij de stimuleringsregeling zijn betrokken juist?
- b. Zoja, waarom niet?
- c. Zoja, overweegt u deze in de toekomst wél hierbij te betrekken?

Water Natuurlijk pleit al jaren voor maatregelen met een permanent karakter, met name

- Het aanleggen van heggen en houtwallen;
- Het terug brengen, aanleggen en onderhouden van graften;
- Het verwijderen van drainagesystemen.

Vraag 4

- a. Bent u het met Water Natuurlijk eens dat de hiervoor genoemde maatregelen bijdragen aan het doel (infiltratie, afremmen afstromend water, droogtebestrijding, waterkwaliteit en biodiversiteit)?
- b. Bent u het met Water Natuurlijk eens dat dit maatregelen zijn met een duurzaam (langjarig) effect?
- c. Waarom heeft u er niet voor gekozen deze maatregelen onderdeel te laten zijn van de stimuleringsregeling?
- d. Bent u bereid deze maatregelen in de toekomst aan het pakket toe te voegen?

De Natuur- en Milieufederatie Limburg, Stichting het Limburgs Landschap, ARK Natuurontwikkeling, Natuurmonumenten en het Wereld Natuur Fonds hebben de handen ineen geslagen in het programma Natuurkracht. Het fonds en innovatieprogramma dat burgers, ondernemers en overheden inspireert, uitdaagt en ondersteunt om natuur in te zetten als bron voor ideeën, technologieën en plannen die duurzaam helpen tegen klimaatverandering en wateroverlast in het Zuid-Limburgse landschap, met name in het Geul- en Gulpdal. Het fonds heeft een budget van 1 miljoen euro. Per project of activiteit is minimaal €10.000 en maximaal €100.000 beschikbaar.

Vraag 5

- a. Bent u bekend met het programma Natuurkracht?
- b. Bent u bereid in de komende periode de krachten met hiervoor genoemde organisaties te bundelen om zodoende, zo mogelijk samen met LLTB, provincie en WUR, één front te vormen teneinde zo effectief mogelijk tot een samenhangende aanpak van waterinfiltratie, droogtebestrijding, waterkwaliteitsverbetering en biodiversiteit te komen?

Het door middel van subsidies stimuleren van betrokken partijen (in dit geval agrarische ondernemers) om maatregelen in het algemeen belang (in dit geval water vasthouden in de bodem)

door te voeren heeft wat Water Natuurlijk betreft altijd een tijdelijk karakter. Uiteindelijk dienen partijen zélf het belang hiervan in te zien en daarnaar te handelen. Als dit, om elke redenen dan ook, uitblijft dan dient een overheid, geredeneerd vanuit het algemeen belang, regulerend op te treden.

Vraag 6

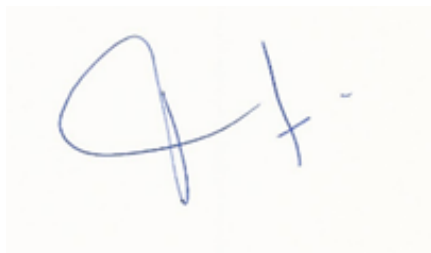
- a. Bent u het met voorgaande stelling eens?
- b. Bereidt het Waterschap Limburg regelgeving voor waardoor deze wijze van landbouw bedrijven wordt voorgeschreven, zodat structurele subsidiëring niet meer nodig is?

Wat Water Natuurlijk betreft is het van het grootste belang dat de agrarische sector zich realiseert dat veel van de maatregelen gewoon goede landbouwpraktijk zijn en daarmee in het belang van de agrariër zelf. Dat de overheid investeert in kennis en bewustwording, en tijdelijk subsidieert, is prima. Maar er mag ook iets van de ondernemers verwacht worden in hun eigen belang. Wanneer de bodem is uitgemergeld, het klimaat verziekt, de voedselpiramide uit balans is met ziekten en plagen tot gevolg, dan is er toch geen gezonde landbouw meer mogelijk?

Vraag 7

- a. Bent u het met ons eens dat het van groot belang is dat de agrarische sector zich realiseert dat veel van deze maatregelen gewoon goede landbouwpraktijk zijn?
- b. Zoja, op welke wijze gaat u dit, in samenwerking met standsorganisaties, met de sector delen?

In afwachting van uw antwoorden, namens de fractie Water NATUURLIJK,

Peter Freij